

МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НОГООН ХӨГЖИЛ,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙДЫН
ТУШААЛ

2015 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар A-76

Улаанбаатар хот

Үлгэрчилсэн дүрэм, чиглэл батлах тухай

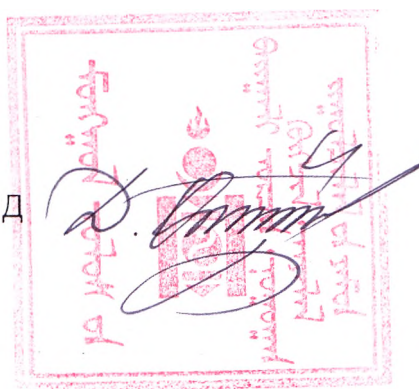
Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, "Байгаль орчныг хамгаалах тухай" хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.2 дахь заалт, "Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай" Засгийн газрын 2015 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 08 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Аймаг, нийслэлийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын үлгэрчилсэн дүрэм"-ийг 1 дүгээр, "Аймаг, нийслэлийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын ажилтны ажил үүргийн үлгэрчилсэн чиглэл"-ийг 2 дугаар хавсралтын ёсоор баталсугай.

2. Энэхүү үлгэрчилсэн дүрэм, чиглэлийг баримтлан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын дүрэм, ажилтны ажлын байрны тодорхойлолтыг өөрийн аймгийн онцлог, орон нутгийн төсөвтөө тусгаж, баталж мөрдүүлж ажиллахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт зөвлөсүгэй.

3. Энэ тушаал гарсантай холбогдуулан "Үлгэрчилсэн дүрэм батлах тухай" Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 06 дугаар сарын 12-ны өдрийн А-232 дугаар тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Д.ОЮУНХОРОЛ

Байгаль орчин, ногоон хөгжил,
аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны
02 дугаар сарын 023 ны өдрийн
А.76 тоот тушаалын 1 дүгээр хавсралт

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ҮЛГЭРЧИЛСЭН ДҮРЭМ

Нэг: Нийтлэг үндэслэл

1.1 Аймаг, нийслэлийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар нь /цаашид "газар" гэнэ/ Монгол Улсын Засгийн газрын 2008 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдрийн 67 дугаар тогтоолоор баталсан аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын ерөнхий бүтэц, орон тоо, удирдлагын бүдүүвчийн дагуу байгуулагдсан аймгийн нутаг дэвсгэрт байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх талаар явуулж байгаа төрийн бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий төрийн захиргааны орон нутгийн байгууллага мөн.

1.2 Газрын үндсэн зорилго нь Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын хууль тогтоомжийг нутаг дэвсгэртээ хэрэгжүүлэх, байгаль хамгаалах, байгалийн баялгийг зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгаль орчин, аялал жуулчлалын мэдээллийн сан бүрдүүлэх, аялал жуулчлалыг тогтвортой хөгжүүлэх, ус цаг уур орчны шинжилгээний ажилд дэмжлэг үзүүлэх, байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сургалт, судалгаа, сурталчилгааны ажлыг гүйцэтгэхэд оршино.

1.3 Газар нь аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж, байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон Засгийн газрын холбогдох агентлагууд, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, Засаг даргын бодлого, тогтоол, шийдвэр, энэхүү дүрмийг удирдлага болгон Тусгай хамгаалалттай газрын Хамгаалалтын захиргаа, усны Сав газрын захиргаа, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ-ын Хөгжлийн бодлогын хэлтэстэй ажлын уялдааг хангаж ажиллана.

1.4 Газар нь аймгийн хэмжээний байгаль орчныг хамгаалах, ногоон хөгжлийг дэлгэрүүлэх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх ажлыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар тогтмол хангаж, хэрэглэгчдийг байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалтай холбогдолтой мэдээллээр хангах, экологийн боловсролыг дээшлүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

Хоёр: Газрын удирдлага, бүтэц

2.1 Газар нь үүрэг, зорилгоо хэрэгжүүлэх, ажлын уялдаа холбоог хангах асуудлаар газрын даргад зөвлөх эрх бүхий зөвлөлийг ажиллуулах бөгөөд зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд аймгийн Цаг уур, орчны шинжилгээний албаны дарга, Газрын албаны дарга, Тусгай хамгаалалттай газрын/нутгийн Хамгаалалтын захиргааны дарга, усны Сав газрын захиргааны дарга, аймгийн ЗДТГ-ын Хөгжлийн бодлогын хэлтсийн байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, ойн нэгжийн дарга эсхүл ойн асуудал хариуцсан мэргэжилтнийг тус тус оруулна. Зөвлөлийг газрын дарга удирдаж, бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг өөрийн тушаалаар батална.

2.2 Газрын дарга нь дор дурдсан эрх, үүрэгтэй ажиллана. Үүнд:

2.2.1 Газрын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

2.2.2 Газрын дотоод нэгжүүдийн үйл ажиллагааны чиглэл, ажлын байрны тодорхойлолтыг батлуулах, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх зарчмаар ажилтнуудтай үр дүнгийн гэрээ байгуулж ажиллах;

2.2.3 Газрын албан хаагчдыг зохих журмын дагуу томилох, чөлөөлөх, ажилтнуудыг шагнах, урамшуулал олгох асуудлыг шийдвэрлүүлэх;

2.2.4 Батлагдсан төсвийг захиран зарцуулах;

2.2.5 Газрын нэрийн өмнөөс бусад байгууллагуудтай харилцах, хамтран ажиллах;

2.2.6 Эрх хэмжээнийхээ асуудлаар тушаал гаргаж, биелэлтийг хангуулах;

2.2.7 Газрын үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргыг бүрэн хангах;

2.2.8 Газрын бүрэлдэхүүнд ойн нэгж ажиллуулах, сум, сум дундын ойн ангийг харьяалах;

2.2.9 Сум, дүүрэгт ажиллах байгаль хамгаалагч, идэвхтэн байгаль хамгаалагчийг холбогдох хууль, тогтоомж, журмын дагуу томилох, чөлөөлөх, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллах.

Гурав. Газрын хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл

а. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын чиглэлээр төрийн бодлого, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулах

3.1 Монгол Улсын Их Хурал, Засгийн газрын шийдвэрээр батлагдсан байгаль орчин, аялал жуулчлалын чиглэлийн бодлогын баримт бичиг, хөтөлбөр, нийтээр дагаж мөрдөх дүрэм, журам, "Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр"-т байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх талаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймаг, нийслэлийн хэмжээнд зохион байгуулах;

3.2 Монгол Улсын Ерөнхийлөгчөөс байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэлээр гаргасан зарлигийг орон нутагт хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлийг ханган ажиллах;

3.3 Төсвийн тухай хуулийн 58 дугаар зүйлийн дагуу орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих;

3.4 Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын салбарын дүрэм, журам, стандартуудыг мөрдүүлэх, сурталчлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

3.5 Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдтай аймгийн Засаг даргын байгуулсан байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын бодлогыг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх гэрээнд тусгагдсан тодорхой арга хэмжээг хариуцан зохион байгуулах, сум,

дүүргийн Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын тасгийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

3.6 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн болон усны нөөцийг нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах хөрөнгийн эх үүсвэрийн асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх замаар санхүүгийн баталгаатай эх үүсвэрийг буй болгож, эдгээр хөрөнгөөр орон нутагт хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг сонгон шалгаруулж, хэрэгжилтийг хангуулах, байгаль хамгаалах, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэлээр хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөртэй хамтран ажиллах, үйл ажиллагаагаа уялдуулах;

3.7 Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, аймаг, нийслэлийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа болон шинээр эхлэх төслүүдийг үнэлгээнд бүрэн хамруулах, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ болон Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хуулийн дагуу эрх үүргийнхээ хүрээнд гаргасан ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийн талаархи тайланг жил бүр Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын яаманд ирүүлж байх;

3.8 Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг хангах зорилгоор ногоон орчин бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх. Энэ ажилд байгууллага, иргэдийн хүч оролцоо, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

3.9 Нутгийн ард иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын дунд Байгаль орчныг хамгаалах болон аялал жуулчлалын тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах, иргэдэд экологийн боловсрол олгох ажлыг зохион байгуулах, мэргэжлийн ажилчдыг сургах, давтан сургах боловсон хүчний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх арга хэмжээг орон нутагтаа хэрэгжүүлэх;

3.10 Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны төлөв байдлын тайланг 2 жилд нэг удаа гаргах.

б. Байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, тогтвортой ашиглуулах чиглэлээр

3.11 Байгаль орчныг хамгаалах ажилд иргэн, нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж, байгууллагын оролцоог өргөжүүлж, тэдний санал хүсэлт, мэдээллийг хүлээн авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг авах. Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн байгалийн нөөцийн менежментийг бүрдүүлэх, түүнд холбогдох талуудын оролцоог хангах ажлыг зохион байгуулах;

3.12 Байгаль хамгаалагчдыг сонгон шалгаруулах, мэргэжлийн удирдлагаар тогтмол хангаж, үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, шагнаж урамшуулах, байгаль хамгаалагчдыг бие хамгаалах техник хэрэгсэл, унаагаар хангах, тэдний нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

3.13 Ой, ус, ургамал, амьтан зэрэг байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг орон нутагт зохион байгуулах, улсын захиалга, даалгаварт ажлын хэрэгжилтийг хангуулах;

3.14 Байгаль орчныг доройтлоос хамгаалах, нөхөн сэргээх, халгүй хаягдалгүй, цэвэр технологи нэвтрүүлэх, инновацийг хөгжүүлэх;

3.15 Орон нутгийн хэмжээнд ой, ус, ургамал, ан амьтан зэрэг байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, ашиглах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд үнэлгээ хийх, ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг мэргэжлийн удирдлагаар хангах;

3.16 Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн талаарх төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, байгалийн нөөц, дурсгалт газрын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газрын хамгаалалтыг хариуцах;

3.17 Аймгийн ойн сангийн ой зохион байгуулалтыг явуулж, өөрчлөлтийг тооцон мэдээлэх, ойн ашиглалт, хамгаалалтын бүс, хот суурин газрын ногоон бүсийг тогтооход санал өгөх, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд ойн санг эзэмшүүлэх, ашиглуулах талаар баримт материал бүрдүүлэх, гэрээ байгуулах, батламжлуулахад мэргэжлийн дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх, ойг хамгаалах, ашиглах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний хэрэгжилтэд технологийн хяналт тавьж, зөрчлийг арилгуулах;

3.18 Бүс нутгийн байгаль орчинд зохицсон, зохих материаллаг бааз бүхий модлог ургамлын үржүүлгийн газар байгуулж, тарьц, суулгац ургуулах, мод сөөгийн үрийн нөөцийн сан бүрдүүлэх ажлыг аймаг, нийслэлийн хэмжээнд зохион байгуулах замаар сайн чанарын үр, тарьц суулгац бэлтгэж орон нутгийн хэрэгцээг хангах;

3.19 Мод бэлтгэх талбайг тусгаарлах, мод бэлтгэлийн ажилд технологийн хяналт тавьж, мод бэлтгэсэн талбайг хүлээн авч дүгнэлт гаргах, мод, модон түүхий эд бэлтгэдэг мэргэжлийн байгууллагуудыг сонгон шалгаруулж, техник, технологийн өндөр түвшинд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг явуулах, зах зээлд чанар сайтай модон материал нийлүүлэх явдлыг дэмжих замаар хууль бусаар мод бэлтгэх явдлыг таслан зогсоох, орон нутгийн модны хэрэгцээг хангах ажилтай уялдуулан зохион байгуулах;

3.20 Ховор, нэн ховор ургамлыг тарималжуулах ажлыг зохион байгуулах;

3.21 Усны нөөцийг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарч, хаврын шар ус, борооны усыг хуримтлуулж усан сан, хөв цөөрөм байгуулах зэрэг арга хэмжээг нутаг орны байдалд тохируулан сав газрын захиргаа болон мэргэжлийн байгууллагын оролцоотойгоор зохион байгуулах;

3.22 Гадаргын болон газрын доорх ус авах барилга байгууламж, гүний худгуудын ашиглалтад хяналт тавих, тоолууржуулах, эзэн хариуцагчтай болгох ажлыг хариуцан, Сав газрын болон усны мэргэжлийн байгууллагын оролцоотойгоор зохион байгуулах;

3.23 Агаарын бохирдол, хог хаягдал, химийн бодисын менежмент, био аюулгүй байдлын асуудлаар бодлогын хэрэгжилтийг хангах, агаар, ус, хөрсийг бохирдлоос хамгаалах, хяналт шинжилгээ хийх асуудлыг хариуцан зохион байгуулах, энэ ажилд Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний албыг татан оролцуулах;

3.24 Ой, хээрийн түймэр зэрэг байгалийн гамшгаас иргэдийн амь нас, байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, түүнд шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмж, хэрэгслийн нөөцтэй байх, ой, хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах, экосистемд учирсан хохирлын талаар мэргэжлийн дүгнэлт гаргуулах, хохирлыг нөхөн төлүүлэх талаар хууль хяналтын байгууллагатай хамтран ажиллах.

в. Байгаль орчны мэдээллийн сан бүрдүүлэх чиглэлээр

3.25 “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1, 37 дугаар зүйлийн 37.1 дэх хэсгийг жишиг болгон байгаль орчны мэдээллийн улсын сангийн мэдээ, баримтыг бүрдүүлэн Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын яаманд хуулийн хугацаанд ирүүлж байх, статистик мэдээлэл нэгтгэж гаргах;

3.26 Байгалийн нөөц баялгийн талаарх мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг эрхлэн, холбогдох байгууллага, иргэдэд байгаль орчны мэдээллээр үйлчлэх;

3.27 Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн холбогдолтой судалгаа, шинжилгээний ажил эрхлэх, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагатай гэрээ байгуулж гүйцэтгүүлэх, үр дүнг хүлээн авах;

3.28 Аймаг, нийслэлийн нутаг дэвсгэрт байгаа ой, ус, ургамал, ан амьтан зэрэг байгалийн нөөц баялаг, түүнээс ашиглаж болох тоо хэмжээг нарийвчлан тогтоолгох, зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд ашиглуулах;

3.29 Аймаг, нийслэлийн усны нөөц, түүний зохистой ашиглалт, хэрэглээний байдлыг тогтмол үнэлж усны мэдээллийн сан байгуулах, гадаргын усны тооллого хийх, ширгэж хатсан гол горхи, рашаан, булаг, шандын тоо, мэдээллийг гаргах, холбогдох дээд шатны байгууллагыг мэдээллээр хангах;

3.30 Газар зүйн мэдээлэлд суурилсан мэдээллийн сан хариуцах.

Дөрөв. Газрын санхүүжилт

4.1 Газрын санхүүжилт нь дор дурдсан эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Үүнд:

4.1.1 Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, аймгийн Засаг даргын хооронд байгуулсан гэрээнд заасан тухайн жилд гүйцэтгэх арга хэмжээнд зориулан улсын төсвөөс олгосон хөрөнгө;

4.1.2 “Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах хөрөнгийн хувь хэмжээний тухай” хуулиар зохицуулагдах хөрөнгийн тодорхой хэсэг;

4.1.3 Орон нутагт байгалийн баялгийг нөхөн сэргээх, хамгаалах талаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас гаргасан хандив, тусламж, олон улсын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө, орон нутгийг хөгжүүлэх сан болон бусад эх үүсвэр;

4.1.4 Газрын өөрийн хөрөнгө, хууль тогтоомжийн хүрээнд явуулсан үйл ажиллагааны орлого.

Төрийн Захиргааны Удирдлагын Газар

Байгаль орчин, ногоон хөгжил,
аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны
02 дугаар сарын 23-ны өдрийн
~~А-76~~ тоот тушаалын 2 дугаар хавсралт

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН
АЖИЛТНУУДЫН АЖИЛ ҮҮРГИЙН ҮЛГЭРЧИЛСЭН ЧИГЛЭЛ

№	Ажлын байр	Ажил үүргийн чиглэл
1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын дарга	<p>Нэг. Удирдан зохион байгуулах</p> <p>1/ Газрын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;</p> <p>2/ Эрх хэмжээнийхээ асуудлаар тушаал гаргаж, биелэлтийг хангуулах;</p> <p>3/ Газрын мэргэжилтнүүдтэй үр дүнгийн гэрээ, үйлчилгээний алб хаагчидтай хөдөлмөрийн гэрээ тус тус байгуулж, үр дүнг дүгнэх;</p> <p>4/ Газрын албан хаагчдыг зохих журмын дагуу томилох, чөлөөлөх, сумын нэгжийн ажилтнуудыг шагнах, урамшуулах асуудлыг шийдвэрлүүлэх;</p> <p>5/ Газрын үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар гарсан хууль тогтоомж Улсын Их Хурал, Засгийн газрын тогтоол шийдвэр, байгаль орчин, аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргаа төв байгууллага болон холбогдох агентлаг, аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулах;</p> <p>6/ Газартаа ойн нэгж байгуулах, сумын болон сум дундын ойн ангийн ажлыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;</p> <p>Хоёр. Төсөв санхүүгийн асуудал</p> <p>7/ Батлагдсан төсвийг захиран зарцуулах;</p> <p>8/ Байгаль орчны санд хөрөнгө төвлөрүүлэх, улмаар баталгаатай эх үүсвэрийг буй болгож, эдгээр хөрөнгөөр орон нутагт хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг сонгон шалгаруулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;</p> <p>9/ Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэхтэй холбоотой хууль тогтоомжийг сурталчлах, тогтвортой хөгжлийн боловсрол олгох чиглэлээр нөхөрлөл, хэвлэл мэдээллийн болон иргэний нийгмийн байгууллагатай гэрээ байгуулж ажиллах, санхүүжилтийн асуудлыг төсөл, хөтөлбөр, байгалийн нөөц</p>

		<p>ашигласны орлого, орон нутгийн хөгжлийн сан зэрэг бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлэх асуудлыг шийдвэрлүүлэх;</p> <p>Гурав. Газрыг төлөөлөн бусад байгууллагатай харилцах</p> <p>10/ Газрын нэрийн өмнөөс бусад байгууллагуудтай харилцах, хамтран ажиллах;</p> <p>11/ Газрын үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг дарга, Төрийн захиргааны төв байгууллагыг бүрэн хангах;</p> <p>12/ Идэвхтэн байгаль хамгаалагчийг урамшуулах ажлыг холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу шийдвэрлүүлэх.</p>
2	<p>Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын салбарын бодлогын хэрэгжилт, хүний нөөц, дотоод ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтэн</p>	<p>Нэг. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын салбарын бодлогын хэрэгжилт</p> <p>1/ “Монгол улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”, “Монгол улсын хөгжлийн үзэл баримтлал”, “Монгол улсын мянганы хөгжлийн зорилтод суурилсан Үндэсний хөгжлийн цогц бодлого”, “Төрөөс экологийн талаар баримтлах бодлого”, “Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлал, түүнийг хэрэгжүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөр зэрэг суурь баримт бичгүүдэд тусгагдсан зорилтуудыг орон нутагт хэрэгжүүлэх;</p> <p>2/ Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, “Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр”-т байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх талаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймаг, нийслэлийн хэмжээнд зохион байгуулах.</p> <p>Хоёр. Хүний нөөц, дотоод ажлын талаар</p> <p>3/ Ажилтнуудын хувийн хэргийн мэдээ баримтыг байнга шинэчлэн бүрдүүлж, хүний нөөцтэй холбоотой мэдээ, судалгаа, тайланг хуулинд заасан хугацаанд мэдээллийн зохих санд хүлээлгэн өгөх;</p> <p>4/ Төрийн албан хаагчдыг Авлигатай тэмцэх тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулиудын дагуу хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг цаг тухайд нь гаргуулах;</p> <p>5/ Газрын аппаратын ажилтан, байгаль хамгаалагчдын мэргэжлийн болон ажил хэргийн мэдлэг мэргэшлийг дээшлүүлэх сургалтад үе шаттай хамруулах;</p> <p>6/ Байгаль хамгаалагчдыг байгаль орчны чиглэлийн их дээд сургуульд эчнээгээр суралцуулах, давтан сургах, судалгаа авч нэгтгэн танилцуулах;</p>

		<p>7/ Удирдах дээд байгууллагын тогтоол шийдвэрийн биелэлт гаргах, иргэдийн өргөдөл гомдлыг барагдуулах;</p> <p>8/ БОАЖГ-ын үйл ажиллагааны тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргах;</p> <p>9/ Байгаль хамгаалагчдын ажиглалт судалгааг нэгтгэх, дүгнэлт хийх;</p>
3	<p>Газар, газрын хэвлий, түүний баялгийн ашиглалт, нөхөн сэргээлт, тусгай хамгаалалттай газар нутаг, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, газар зүйн мэдээллийн систем (GPS) хариуцсан мэргэжилтэн</p>	<p>Нэг. Газар, түүний хөрсийг хамгаалах</p> <p>1/ Газар зохион байгуулалтын аймаг, нийслэлийн ерөнхий төлөвлөгөө, сум, дүүргийн газар зохион байгуулалтын жилийн төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг зохион байгуулахад хамтран ажиллах;</p> <p>2/ Газар зохион байгуулалтын талаар явуулж байгаа нэгдсэн бодлого, газрын талаарх хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах;</p> <p>3/ Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн газрын нэгдмэл сангийн тайланд дүн шинжилгээ хийн дүгнэлт гаргах;</p> <p>4/ "Геодезийн солбицол, өндөр тусгагийн нэгдсэн тогтолцоог батлах тухай" Засгийн газрын 2009 оны 25 дугаар тогтоолын дагуу ойн болон усны сан бүхий газар, агнуурын байршил нутаг, улс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газарт хийгдэх орон зайн ("WGS-84" солбилцол, "UTM" тусгаа) мэдээллийн нэгдсэн нэг санг бүрдүүлэн аймаг, нийслэл, сумдын газрын албадтай хамтран ажиллах;</p> <p>5/ Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн хэмжээнд хийгдэж байгаа газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажил, байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний ажлын уялдааг хангах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх;</p> <p>6/ Газрын элэгдэл, эвдрэлийн зэрэглэл, цөлжилт, хээршилтийн төрөл, ангиллыг тогтоох, тэдгээртэй тэмцэх, нөхөн сэргээх талаар гарсан норматив, техникийн баримт бичгийг мөрдүүлэх;</p> <p>7/ Газрын доройтол, хөрсний бохирдлын байдалд дүн шинжилгээ хийж нөхөн сэргээх ажлыг орон нутгийн холбогдох байгууллагууд болон судалгаа, шинжилгээний байгууллагуудтай хамтран төлөвлөн хэрэгжүүлж хяналт тавих;</p> <p>8/ Хөрс, ургамлын нөхөн төлжих боломжийг бий болгох, хөрсний үржил шим, чадамж, газрын даац, багтаамжийг хамгаалах нөхцөлийг бүрдүүлэх арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх;</p> <p>9/ Газар, хөрсийг хамгаалах талаар гарч буй иргэн, хуулийн этгээдийн санаачилгыг дэмжих, хамтран ажиллах, урамшуулах санал боловсруулах;</p>

		<p>10/ Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх, газар зохион байгуулалтын арга хэмжээнд зарцуулахаар газрын төлбөрийн орлогоос тогтоосон хувь хэмжээний зарцуулалтын байдалд хяналт тавих;</p> <p>11/ Газар нутгийг орон нутгийг тусгай хамгаалалтад авсан тухай шийдвэрээ, холбогдох мэдээллийн хамт БОНХАЖЯ болон Ашигт малтмалын хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлж байх;</p> <p>12/ Газрын төлөв байдал, чанарын болон газар, газрын хэвлийн холбоотой эрхийн бүртгэлийн мониторингийг орон нутагт хэрэгжүүлж мэдээллээр БОНХАЖЯ-ыг хангах;</p> <p>13/ Улсын тусгай хамгаалалттай газрын болон усны Сав газрын захиргааны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөтэй уялдуулан хянаж хэрэгжилтийг хангуулах;</p> <p>14/ Газар, түүний хэвлийг хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар Газрын хэвлийн тухай, Ашигт малтмалын тухай, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль, тогтоомжид заасан арга хэмжээг холбогдох байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлэх;</p> <p>15/ Тусгай хамгаалалттай газрын орчны бүсийн менежментийн төлөвлөгөөг тухайн хамгаалалтын захиргаатай хамтран боловсруулж, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоол гаргуулж, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллах, хамгаалалтын захиргаатай үйл ажиллагаагаа уялдуулах;</p> <p>Хоёр. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний асуудал</p> <p>16/ Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй төслүүдийг Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээнд хамруулах болон байгаль орчны хуваарьт аудитыг хийлгэх ажлыг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;</p> <p>17/ Харьяалах төслүүдэд Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийж, шинжээчээр дүгнэлтийг баталгаажуулах болон уг төслүүдийн тухайн жилийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө /БОХТ, ОХШХ/-г хянаж батлуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайланг хүлээн авч мэдээллийн санд оруулах ажлыг зохион байгуулах;</p> <p>18/ Аймагт үйл ажиллагаа явуулж буй Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэсэн төслүүдийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавих;</p>
4	Усны ашиглалт хамгаалалт, төрийн нөөц бус	<p>Нэг. Усны нөөц баялгийг хамгаалах</p> <p>1/ Усны тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж хангах;</p>

	<p>байгууллагууд- тай ажиллах ажил, судалгаа шинжилгээ хариуцсан мэргэжилтэн</p>	<p>2/ Аймаг, нийслэлийн усны мэдээллийн сан бүрдүүлэх, усны тооллого явуулах ажлыг зохион байгуулах;</p> <p>3/ Усны нөөцийг ашиглах, усны орчинг нөхөн сэргээх, хамгаалах;</p> <p>4/ Ус ашиглах зөвшөөрлийн асуудлыг хариуцах;</p> <p>5/ Усны үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангуулах;</p> <p>Хоёр. ТББ-уудтай ажиллах</p> <p>6/ Орон нутагт ажиллаж байгаа төрийн бус байгууллагуудын судалгаа гаргаж, хамтран ажиллах;</p> <p>Гурав. Судалгаа шинжилгээний ажил</p> <p>7/ Байгалийн нөөц баялгийн судалгааг эрдэм шинжилгээний байгууллагуудтай хамтран хийж, судалгаа шинжилгээний ажлын талаарх үйл ажиллаганы төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлэх;</p>
<p>5</p>	<p>Биологийн төрөл зүйл, мэдээллийн сан, сургалт сурталчилгаа хариуцсан мэргэжилтэн</p>	<p>Нэг. Биологийн төрөл зүйлийн ашиглалт хамгаалалт</p> <p>1/ Ан амьтан, байгалийн ургамал хамгаалахтай холбогдсон хууль тогтоомж, бусад шийдвэрийн биелэлтийг зохион байгуулах;</p> <p>2/ Ан амьтан, байгалийн ургамлын нөөц тогтоож, ашиглалтыг зохицуулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;</p> <p>3/ Ан амьтан, байгалийн ургамлын /бэлчээрийн ургамлын/ нөөцийг эзэмшигч нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж, байгууллагын менежментийн төлөвлөгөөг батлуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;</p> <p>4/ Ан амьтан, байгалийн ургамал ашигласны төлбөрийн хураамж, мэргэжлийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд хяналт тавих;</p> <p>5/ Ан амьтан, байгалийн ургамлыг хамгаалах, нөхөн сэргээх нөхөрлөлийн үйл ажиллагаанд бүртгэлээр хяналт тавих, тэдгээрийг бодлогоор дэмжиж, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллах;</p> <p>Хоёр. Мэдээллийн сан</p> <p>6/ Байгалийн нөөц баялагийн мэдээллийн сангийн мэдээ баримтыг нэгтгэн бүрдүүлэх, хэрэглэгчдийг байгаль орчны мэдээлэлээр хангах;</p> <p>7/ Статистик мэдээлэл гаргуулах;</p> <p>Гурав. Сургалт сурталчилгаа</p> <p>8/ Байгаль орчны боловсролыг түгээн дэлгэрүүлэх, байгаль</p>

		<p>орчныг хамгаалах асуудлаар зөвлөлгөөн, сургалт семинар, сурталчилгаа зохион байгуулж;</p> <p>9/ Мэдээлэл сурталчилгааны төв, эко гэр ажиллуулах, Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилгаа явуулах;</p>
6	<p>Орчны бохирдол, хог хаягдал, химийн хорт бодис, байгалийн гамшиг хариуцсан мэргэжилтэн</p>	<p>Нэг. Агаарын чанарын асуудал</p> <p>1/ Агаарын тухай болон Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах;</p> <p>2/ “Озоны давхрага хамгаалах үндэсний хөтөлбөр”, “Уур амьсгалын өөрчлөлтийн үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг хангуулах;</p> <p>3/ Агаарын бохирдлыг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;</p> <p>Хоёр. Хог хаягдал, химийн хорт бодисын асуудал</p> <p>4/ Хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж, хог хаягдлын талаархи төрийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, нутаг дэвсгэрт мөрдөх хог хаягдлын нормативыг тогтоож, нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хог хаягдлын улсын тоо бүртгэл хөтлөх;</p> <p>5/ Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, булах иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааг үнэлэх, санхүүжүүлэх журам болон сум, дүүргийн Засаг даргатай байгуулах гэрээний биелэлтийг хангуулах;</p> <p>6/ Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах;</p> <p>7/ “Байгалийн гамшигийн аюулыг бууруулах үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг хангах;</p>
7	<p>Аялал жуулчлалын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн</p>	<p>1/ Аймаг, нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй жуулчны бааз, зочид буудал, рашаан сувилал, тур операторуудын мэдээллийг жил бүр шинэчлэн гаргаж, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд ирүүлж байх;</p> <p>2/ Аялал жуулчлалын маршрут, шинээр бий болсон аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, эвент үйл ажиллагааны талаар байгууллага, иргэдийг мэдээллээр хангах, аялал жуулчлалын чиглэлийн сургалт, судалгааны ажлыг зохион байгуулах, үр дүнг тайлагнах;</p> <p>3/ Орон нутагт аялал жуулчлалын дэд бүтцийг бүрдүүлэх, шинэ бүтээгдэхүүн бий болгох, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын менежментийг хэрэгжүүлэх;</p>

		<p>4/ Удирдах дээд байгууллагын шийдвэрийн хэрэгжилтэнд хяналт тавьж, зөвлөгөө дэмжлэгээр хангах;</p> <p>5/ Аялал жуулчлалын статистик мэдээ, мэдээллийг аймаг, нийслэлийн холбогдох цахим хуудсанд байршуулах;</p>
8	Ойн нэгжийн дарга эсхүл ойн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	<p>Нэг. Ойн баялгийн ашиглалт, хамгаалалт, нөхөн сэргээлт</p> <p>1/ “Ойн тухай үндэсний хөтөлбөр, Монгол орны ховор ургамлыг хамгаалах, зохистой ашиглах үндэсний хөтөлбөр”, “Цөлжилттэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”, “Ногоон хэрэм үндэсний хөтөлбөр”, “Ойн цэвэрлэгээ” хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах;</p> <p>2/ Ойн тухай хууль тогтоомж, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын шийдвэрийн биелэлтийг зохион байгуулах;</p> <p>3/ Ойжуулалт, ой нөхөн сэргээх, үржүүлэх, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилтэнд технологийн хяналт тавьж, зөрчлийг арилгуулах, төсвөөс хуваарилсан хөрөнгийн гүйцэтгэлд хяналт тавих, тайлагнах;</p> <p>4/ Ойн сангийн мэдээ тайлан гаргах;</p> <p>5/ Ойн нэгж, сум дундын ойн ангийг бодлогоор хангах;</p> <p>6/Ойн үрийн аж ахуйг хөгжүүлэх, мод үржүүлгийн газар байгуулах, ойн зурвасыг эрхлэн зохион байгуулах;</p> <p>7/Ойн нөөц ашигласны төлбөр хураамж, Ойн сангийн-тодорхой хэсгийг эзэмшигч нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж, байгууллагын менежментийн төлөвлөгөөг батлуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;</p> <p>Хоёр. Сум, дүүргийг удирдлагаар хангах</p> <p>8/Сум, дүүргийн өөрөө удирдах ёсны болон захиргааны байгууллагуудыг мэргэжлийн удирдлагаар хангах;</p> <p>9/Хууль бус мод бэлтгэлтэй тэмцэх ажлыг зохион байгуулах, ойн мэргэжлийн байгууллагыг удирдлага, зохицуулалтаар хангах;</p>

Төрийн Захиргааны Удирдлагын Газар